

สรุปผลการประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 10

1. การประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 10 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 2 กันยายน 2553 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย โดยเป็นการประชุม ASEAN Caucus ในวันที่ 31 สิงหาคม 2553 และเป็นการประชุมเจรจาเกี่ยวกับอินเดียในวันที่ 1 – 2 กันยายน 2553
2. การประชุมในครั้งนี้มีนาย Wong Toon Joon, Deputy Director, Ministry of Trade and Industry, Singapore เป็นประธานฝ่ายอาเซียน และนาง Aparna Sinha, Joint Director, Department of Commerce, Ministry of Commerce & Industry, India เป็นประธานฝ่ายอินเดีย โดยมีผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ เข้าร่วมการประชุม
3. การประชุมได้หารือ 4 เรื่อง คือ 1) ร่างข้อบ่งชี้ร่วมความตกลงการค้าบริการ 2) ร่างภาคผนวกเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคล 3) ร่างภาคผนวกสาขาการเงิน ซึ่งมีมาตรการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability) และ 4) การเปิดตลาดการค้าบริการ

ร่างข้อบ่งชี้ร่วมความตกลงการค้าบริการ

4. ร่างข้อบ่งชี้ร่วมความตกลงการค้าบริการ มีความคืบหน้าในการเจรจา 1 มาตรา (ข้อบทกฎระเบียบภายในประเทศ) เหลือเพียง 4 มาตราที่ยังติดค้างอยู่ ได้แก่ ข้อบทการยอมรับ (Recognition) ข้อบทมาตรการปกป้อง (Safeguard Measures) ข้อบทข้อยกเว้นด้านความมั่นคง (Security Exceptions) และข้อบทการถอนตัวและการสิ้นสุดความตกลง (Withdrawal and Termination)
5. ข้อบทการยอมรับ (Recognition) อาเซียนพิจารณาข้อเสนอของอินเดียใน paragraph 1 bis คือ ในกรณีที่ไม่มีการทำความตกลงการยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement: MRA) ให้แต่ละประเทศภาคีในมน้ำวสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องพัฒนาระบบการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ให้บริการวิชาชีพของประเทศภาคีอีกประเทศ ในประเด็นนี้ ท่าทีเบื้องต้น อาเซียนยังคงไม่เห็นด้วยกับการมี paragraph 1 bis เพราะเห็นว่าถ้อยคำใน paragraph 1 เพียงพออยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม อาเซียนได้พยายามหาทางออกโดยพยายามแก้ไขถ้อยคำใน paragraph 1 bis ให้มีถ้อยคำที่อ่อนลง

ร่างภาคผนวกเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคล

6. ในการเจรจาครั้งนี้ให้ความสำคัญในการเจรจาร่างภาคผนวกเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคลากร ทั้งสองฝ่ายได้นำร่างข้อบ่งชี้ร่วม (consolidated text) หารือระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม มีประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ ยังไม่ตกลงที่จะให้มีภาคผนวกเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคล โดยให้เหตุผลว่าการจะยอมรับให้มีข้อบ่งชี้ขึ้นอยู่กับการเจรจาในภาพรวมทั้งหมด

7. ในการเจรจาครั้งนี้ทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถตกลงกันเกี่ยวกับวิธีการยกเว้นข้อบทได้ เนื่องจากอาเซียนต้องการให้ข้อกำหนดเรื่องการเปิดตลาด คำจำกัดความของบุคลากร และเงื่อนไขการเข้ามาพำนัก/ทำงานของบุคลากรแต่ละประเภทเป็นไปตามข้อผูกพันของแต่ละประเทศภาคีที่ระบุไว้ในตารางเปิดตลาดการค้าบริการ (ซึ่งจะส่งผลให้แต่ละประเทศสามารถเปิดตลาดหรือระบุเงื่อนไขต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศได้) ขณะที่อินเดียต้องการให้ระบุคำจำกัดความและเงื่อนไขการพำนัก/ทำงานที่ประเทศภาคียอมรับร่วมกันในตัวข้อบทภาคผนวกเลย

8. ในประเด็นคำนิยามของบุคลากร (Definitions) อินเดียอ้างว่า อินเดียและประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ และไทย ได้ร่วมสนับสนุนเอกสาร TN/SW31, February 2005 ที่เสนอในกรอบองค์การการค้าโลก เพื่อให้สมาชิกองค์การการค้าโลกยอมรับการจำแนกประเภทของบุคลากรและการกำหนดคำนิยามของประเภทบุคลากรร่วมกันแล้ว ตั้งแต่ปี 2548 อินเดียจึงเห็นว่าประเทศสมาชิกอาเซียนน่าจะยอมรับคำนิยามตามเอกสารดังกล่าวขององค์การการค้าโลกได้

ภาคผนวกสาขาการเงินซึ่งมีมาตรการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability)

9. ในการประชุมครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินจากกระทรวงการคลังของอินเดียเข้าร่วมการหารือด้วย โดยอินเดียยังคงไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของอาเซียน พร้อมย้ำว่า ภาคผนวกสาขาการเงินของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการภายใต้องค์การการค้าโลก (GATS) ได้ให้สิทธิภาครัฐในการดำเนินมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินอยู่แล้ว และข้อเสนอของอาเซียนเป็นการจำกัด policy space ของภาครัฐ นอกจากนี้ อินเดียเห็นว่ากิจกรรมและมาตรการที่กำกับโดยธนาคารกลางด้านนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน อยู่ในนอกขอบเขตความตกลง GATS และความตกลงการค้าเสรี จึงไม่ควรนำเรื่องนี้มาเจรจาภายใต้ความตกลงนี้ อย่างไรก็ตาม อาเซียนยังคงย้ำว่าสาระของภาคผนวกที่อาเซียนเสนอ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความโปร่งใสและสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนต่างชาติว่า มาตรการของภาครัฐด้านเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนจะกระทำโดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่เกินกว่าความจำเป็น และจะยกเลิกใช้มาตรการเมื่อหมดความจำเป็น ที่ประชุมไม่สามารถตกลงกันได้ในหลักการ จึงมีมติให้ผู้เชี่ยวชาญการเงินแต่ละฝ่ายพิจารณาร่างภาคผนวกนี้ เพื่อหารือต่อไปในการประชุมครั้งหน้า

การเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการ

10. ในการประชุมครั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายเก็บประเด็นปัญหาเรื่องรูปแบบการเปิดตลาดการค้าบริการ (modality) ระหว่างอาเซียนและอินเดียที่ไม่สามารถตกลงกันได้ หันไปให้ความสำคัญกับข้อเสนอเปิดตลาดของแต่ละประเทศภาคีมากกว่าเพราะต้องการให้พิจารณาระดับการเปิดตลาดที่แท้จริงระหว่างกันก่อนพิจารณาเรื่องรูปแบบการเปิดตลาด

11. การประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน-อินเดีย ครั้งต่อไปจะมีขึ้นประมาณสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤศจิกายน 2553

สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน

20 กันยายน 2553